

Uusi kunta
08.12.09

Yleiset haasteet

- Ikärakenne – kustannukset kasvavat
- Julkisen talouden kestävyys – taantuma heikentää lisärahoitusta
- Työttömyys –
- Työvoimapula – henkilöstön rekrytointi
- Toimintojen eriytyminen

Harvinainen visio

- Uuden kunnan erityispiirteitä ovat suuri pinta-ala ja
- monet keskuksset ja toimijat, joilla on
- omat perinteensä ja toimintatapansa
- Nyt suunnitellaan sosiaali- ja terveydenhuoltoa suomalaiseseen "osavaltioon"

Mitä uuden kunnan sosiaali- ja terveydenhuolto voi tarjota

- Näköpiirissä on Suomen oloissa historiallinen mahdollisuus
- rakentaa lähipalveluista korkeatasoisiin erikoispalveluihin ulottuvat palveluketjut saman katon alle,
- toteuttaa se monen keskuksen mallilla,
- kevyellä hallinnolla ja
- monipuolisella palveluvalikoimalla

Kaikki viisaus käyttöön

- Alueella on sosiaali- ja terveydenhuoltoa vastikään organisoitu uudelleen
- Saaduista hyvistä kokemuksista kannattaa ottaa oppia
- Niihin voi lisätä uuden kunnan mittakaavan tuomat hyödyt
- Kaikki viisaus on tarpeen, väki vanhenee, hoidon tarve kasvaa ja työvoimasta tulee niukkuutta
- Edessä ei ole helppoja aikoja

Lyhyesti miksi

- Uusi kunta voi vakuuttaa asukkaansa sosiaali- ja terveysriskien varalle *paremmin ja taloudellisemmin kuin mikään niistä erikseen*
- Sen **riskinkantokyky** on suurempi kuin minkään kunnan erikseen
- **Kuntana** se voi rakentaa monipuolisemman paikalliseen omatoimisuuteen rakentuvan hoidon ja hoivan toimintamallin kuin ns. piiri
- Se tekee tarpeettomaksi sellaisia **hallintorakenteita**, joita mikään kunta ei yksin voi poistaa

Hallinto on väline

- Hallinnollisilla ratkaisuilla yksin ei voi vastata tuleviin ongelmiin
- Ennen kuin päätetään hallintorakenteista, on arvioitava, **millaisen perusajatuksen varaan palveluverkosto rakennetaan**
- Suunnittelussa on taloudellisuuden ja tehokkuuden lisäksi erityistä huomiota kiinnitettävä kunnan pinta-alan laajuuteen ja palvelujen saatavuuden turvaamiseen kaikilla osa-alueilla

Mikä on tärkeää

- Tärkeintä on huolehtia siitä, että palvelu toteutuu oikeassa paikassa oikeaan aikaan
- Perusterveydenhuollon etulinjavastuun onnistuminen on koko terveydenhuollon onnistumisen ydinasia
- Asiakkaan valinnanmahdollisuus oikein sovellettuna lisää tehokkuutta, väärin sovellettuna se lisää vain kustannuksia
- Sama koskee kilpailuttamista

Kolme mallia

- Julkishallinnonmalli
toimitaan virkavastuulla, korostaa hallinnon muotoja, käskysuhteita ja yhdenmukaisuutta
- Ketjumalli
hakee tehokkuutta, keskittää hankinnat, sijaintipäätökset ja peruskonseptin kehittämisen, toteutusvastuu yksiköillä
- Sopimusmalli
korostaa asiakkaan valinnan sekä monipuolisen palvelutarjonnan merkistystä
- Kaikissa malleissa ensi arvoisen tärkeää huolehtia toimivasta tiedonsiirtojärjestelmästä

Yhdistelmä

- Kaikissa malleissa on hyvät puolensa ja kaikissa tapauksissa järjestämisvastuu säilyy kunnalla
- Sosiaali- ja terveydenhuollossa on toimintoja, jotka kunnan on itse hoidettava
- Alueen erilaisuuden takia kannattaa selvittää sopimusmallia
- Ketjumallin tehokkuusetuja ei kannata unohtaa
- Työvoima vaihtuu perusteellisesti seuraavan kymmenen vuoden aikana
- Mallia voi rakentaa hallitusti vaihe kerrallaan, ei tarvitse pelätä että asiat karkaavat käsistä

Uudistuksia vireillä

- Parhailaan on menossa Paras-hanke
- Keskustellaan terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain uudistamisesta ja mahdollisista piirimalleista
- Muitakin malleja on tarjottu
- Uudistus rakennettava siten, että se sopeutuu mahdollisiin lainsäädännön muutoksiin
- Uudistus voi myös edellyttää lainsäädännön muutoksia

Lähipalvelut ja keskitetyt palvelut

- Yksi ajatuskulku:
- Runkona ovat kunnan palvelut
- Niitä kehitetään ketjukonseptilla
- Sopimusmalli täydentää tarjoamalla vaihtoehtoja ja erityisesti turvaamalla lähipalvelut